

СТАНОВИЩЕ

от д-р Пламен Радев Иванов, професор в ПУ „Паисий Хилендарски”
на дисертационен труд за присъждане на научна степен *“доктор на науките”*
професионално направление **1.3. Педагогика на обучението по**

Автор: доц. д-р Димитър Цветанов Арнаудов – Пловдивски университет „Паисий
Хилендарски”, Филиал “Любен Кравелов”

Тема: „Българската методическа мисъл за училищното историческо обучение”

Темата на дисертацията е с принципно значение за методиката на обучение по история. Тя е навременна и предизвикателна за работещите в тази област на педагогическото познание и практика.

Структурата на дисертацията обхваща увод, седем части, разпределени в четиринадесет глави и заключение. Общият обем до списъка с ползваната литература е 437 стр. Описаните литературни източници са общо 477, като от тях на кирилица са 418, а на латиница 59.

Изследователският модел на дисертацията изразява динамиката на движение от теория към практика на обучението по история.

Целта на дисертационното изследване е анализиране процесите на развитие на методическите идеи за конструиране на обучението по история върху основата на различни форми на представяне на тези идеи.

Основните задачи на изследването са седем и са функция от целта на дисертацията.

Хипотезите, представени в дисертацията са пет. Изказани са под форма на твърдения. Всяка една хипотеза в случая се извежда от предходната, а за основна приемам първата. В случая хипотезите всъщност са дефинирани като тези – основни положения, които се поставят за доказване.

Научните въпроси, поставени в изследването са четири, а вследствие на изведената от тези въпроси категория “функционален комплекс” са посочени ще три.

В цялостния текст на дисертацията, авторът не е сметнал за необходимо да посочи обособено **обект, предмет** и обобщение на **инструментариума** на изследването.

Обектът на изследването е посочен в автореферата на дисертацията.

Предметът на изследването също е представен в автореферата, но без категорично дефиниране и от текста се разбира, че той е тълкуване природата на методическия дебат като подредена сетивност и възприемане в дименсиите на научна схема, научен продукт, научна проекция, научна система, научна статистика.

Инструментариумът на изследването след внимателен прочит на текста се откроява чрез използването на следните методи от автора (някои от тях непосочени): сравнителен анализ, метод на периодизацията, историко-генетически метод; историко-сравнителен метод, историко-типологичен метод, историко-систематичен метод, целенасочен, периодизиран, вариативен, статистически и съвкупен избор, херменевтична интерпретация, обобщение, доказателство, моделиране.

Съдържанието на дисертацията отправя към следните обобщения:

- Дефинирани са основни категории и понятия в нея, което спомага за разбирането на текста;
- Движение на изложението от диахрония към синхрония.
- Представителност на тълкуването, показана чрез ползваните източници.
- Обвързаност на тезите на докторанта с конкретното учебно съдържание по история и цивилизация в СОУ.
- Философски подход, който предпазва от дребнотемие и излишна детайлизираност.
- Ползване на модерен, адекватен и функционален научен език за целите на дисертацията.
- Основаване на съвременни парадигми, виждания и концепции;
- Опора върху таксономията на конкретните цели на обучение.
- Синтезност на познание, обобщения и изводи.

Към докторанта имам един въпрос: защо предпочита за структуроопределяща категорията образование вместо категорията обучение?

Докторантът е представил в автореферата на дисертацията си осем приноса в теоретичен аспект и два приноса в практически аспект. Нямам забележка върху тяхното дефиниране.

След внимателния анализ на текста за изготвения на становището се вижда, че:

- съдържанието на дисертацията е със специфична новост, актуалност, важност и значимост за съответната област;
- е налице определена цялостна концепция;
- се решават задачи и проблеми със съществено значение за научната и практическата сфера обучението по история и цивилизация в СОУ;
- предложените решения са относително нови и имат евристична стойност, и са аргументирани и критически оценени в сравнение с други известни решения;
- дисертацията е написана еднолично.

Вследствие на всичко писано по-горе и цялостната ми положителна оценка за извършеното дисертационно изследване, предлагам на Научното жури да гласува положително и да присъди на този етап от процедурата научната степен “доктор на педагогическите науки” на доц. д-р Димитър Цветанов Арнаудов, за което давам и своя утвърдителен вот.

4. 06. 2012 г.

Изготвил становището:

/проф. дпн Пламен Радев Иванов

